

5. Výsledky žáků v České republice

Datový soubor PISA 2012, jenž je volně dostupný odborné veřejnosti, představuje velké množství strukturovaných informací, které lze mnoha způsoby využívat ke zkoumání nejrůznějších aspektů vzdělávání. Nejedná se pouze o analýzy na mezinárodní úrovni, datový soubor je možné velmi dobře využívat pro realizaci výzkumných záměrů v rámci jednotlivých zemí. Národní sekundární analýzy mohou přinést mnoho zajímavých informací a poznatků o vlivech prostředí, v němž se čeští patnáctiletí žáci vzdělávají, o jejich dovednostech, znalostech, postojích a názorech. V této kapitole jsou uvedena pouze některá základní zjištění týkající se českých žáků a škol.

Skupiny českých žáků s různou úrovní výsledků v matematice

Podle úspěšnosti v testu matematické gramotnosti lze žáky zařadit do různých skupin a sledovat, jak se zastoupení žáků v těchto skupinách mění v průběhu času. Skupiny žáků lze vytvářet např. na základě dosažené úrovně způsobilosti definované pro matematickou gramotnost PISA nebo na základě percentilů.

Změny v průměrných výsledcích žáků v průběhu času se projevují změnou podílu žáků v jednotlivých skupinách charakterizovaných minimálním dosaženým výsledkem (v případě úrovně způsobilosti), resp. zhoršováním či zlepšováním výsledků žáků ve skupinách definovaných procentuálním zastoupením žáků (v případě percentilů).

V grafu na obrázku 5.1 je vidět, jak se v jednotlivých cyklech PISA proměňovalo během devíti let zastoupení českých žáků na různých úrovních způsobilosti. Zhoršení českých žáků od roku 2003 do roku 2012 je doprovázeno statisticky významným nárůstem zastoupení žáků pod druhou úrovní způsobilosti o 4,4 %. Za devět let tedy v České republice vzrostlo množství patnáctiletých žáků, kteří pravděpodobně budou mít v důsledku nezvládnutých matematických dovedností problémy při uplatnění v dalším životě. Pod druhou úrovní způsobilosti se v roce 2012 nacházelo 19 % chlapců a 23 % dívek (v roce 2003 to bylo 15 % chlapců a 18 % dívek). Od roku 2003 se současně statisticky významně snížil podíl nejlepších žáků na páté a šesté úrovni o 5,4 %. Na těchto nejvyšších úrovních způsobilosti se tak v roce 2012 nacházelo přes 14 % chlapců a 11 % dívek (v roce 2003 to bylo 22 % chlapců a 15 % dívek).